

Izhaja trikrat na teden, in sicer v torek, četrtek in soboto ob 4. uri popoldne ter stane po pošti prejemnik ali v Gorici na dom pošiljalec:

vso leto 15 K
3/4 „ 10 „
1/2 „ 5 „

Posamične številke stanejo 10 vin.
„SOČA“ ima naslednje izredne priloge: Ob novem letu „Kazipot po Goriškem in Gradiškanskem“ in dvakrat letu „Vozni red železnic, parnikov in poštinih zvez“.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 7 I. nadstr. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček. Na naročila brez doposlance naročnina se ne oziramo.

Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če tiskano 1-krat 6 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. Večje črke po prostoru. — Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za narod, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. J. Fabčič) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadstr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošljejo le upravnistvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vse leto 3 K 20 vin. ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v naših knjigarnah in teh-le tobakarnah: J. Atrif, Gledališka ul.; V. Baumgartner, Koren 2; Mat. Belinger, Tržaška cesta 1; Marija Bregant, Ponte Nuovo 9; Hen. Jellersitz, Nunska ul. 3. I. Hovaški, na Goriškem; Peter Krebelj, Kapucinska ul. 1; Tereza Leban, tek. Jos. Verdi 11; Ana Pleško, Pokopal. ulica; Iv. Presel, Stolni trg 2; Jos. Primožič, Mirenska cesta; Iv. Sardagna, Gosposka ul.; Jos. Schwarz, Šolska ul.; Južni kolodvor; Državni kolodvor. — V Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Dr. Gregorčič pred kazensko sodnijo.

Dokaz, kako nesramno klerikalci čast kradejo svojemu bližnjemu.

Včeraj ob 9^{1/2} predpoldne se je vršila pred deželno sodnim svetnikom g. Fröhlichstalom (— ker je tožilec odklonil Covačiga! —) kazenska obravnava vsled obtožbe g. Andreja Gabrščka, ki se glasi tako-le:

V št. 34 v Gorici izhajajočega lista „Gorice“ z dne 27/4 1909. je izšel na prvi strani članek pod naslovom: „Soča“ ne naha lagati in zavijati, usebujoč med drugim naslednjo zasebnega obtožitelja zadevajočo obdolžitve:

„Konečno pozivljamo „Sočo“, naj vpraša svojega lastnika, ali je res, da mu je pred leti ponudil dr. Gregorčič 600 K z namenom, naj jih pod svojim imenom daruje Sloginim šolam, da bi si na ta način pridobil dobro ime in zaupanje pri ljudeh, a da je ta približno odgovoril: „A saj bodo meni tudi dobro stale,“ in je lepo kronice pobasal v svoj žep.“

Vsled tega članka priobčil sem v „Soči“ dne 29 4 št. 49. poziv dr. Antonu Gregorčiču, s katerim sem pozval osebno dr. Antona Gregorčiča, naj izjavi, da je navedena notica izmišljena in zlagana. Nato je „Gorica“ v št. 35. z dne 1. V. 1909. priobčila naslednji članek:

„A. Gabrščka je zopet napadla njegova stara bolezen megalomanija. V svoji veledomišljavosti je mog dekretiral, da mu mora dr. Gregorčič v današnji št. „Gorice“ odgovoriti. Gabrščekov sedanji anormalni dušni stan se razvija že iz tele dvite: „Meni ni bilo treba ne dobrega imena ne zaupanja, ker sem obojega imel nad svojo potrebo.“

Zato rečemo danes ne zaradi njega, ampak zaradi občinstva, da je res, kar smo povedali o darovanem denarju, popravljamo pa s svojo notico, da dr. Gr. ni daroval A. Gabrščku 600 kron, ampak 300 gld., ker o tistem času še nismo imeli v Avstriji kronske veljave.“

V teh dveh člankih očitalo se mi je tedaj hudodelstvo poneverjenja 600 K ter

določeno nepošteno dejanje, ki bi me utegnilo v javnem mnenju zaničljivega storiti ali ponižati.

Vsled tega sem vložil proti odgovornemu uredniku „Gorice“ ant. Bavčarju ter proti odgovornemu poslovodju „Narodne tiskarne“ v Gorici, v kateri se tiska list „Gorica“, Ludviku Lukežiču obtožnico pri c. kr. okrožnem kot tiskovnem sodišču radi pregreška zoper varnost časti v smislu §§ 487, 488, 489 in 491 k. z. Proti nadaljnjim dozdavnim krivcem in provzočiteljem navedenih notic profesorju Ivanu Berbuču in dr. Antonu Gregorčiču teče še uvodna preiskava in sicer proti prvemu kot domnevanemu piscu navedenih notic, proti drugemu pa kot lastniku in šefredakterju lista „Gorica“.

V tej uvodni preiskavi je bil zaslišan dr. Anton Gregorčič in pozvan, naj se izjavi na ovadbo, podano proti njemu. Glasom zapisnika z dne 20. 7. 1909. je dr. Ant. Gregorčič zanikal, da bi bil on lastnik lista „Gorica“ oziroma šefredakter tega lista ter vsled tega odklonil s svoje strani vsako krivdo. Pač pa je pri tem zaslišanju izjavil, da je od dogodkov, ki se jih omenja v inkriminiranih noticah, pred leti pripovedoval nekaterim osebam; da je to, kar je povedal (in kar je vsebina inkriminiranih člankov) popolnoma istinito, da si je morda to meni, zasebnemu tožitelju, neprijetno.

Brez ozira tedaj na okolnost, je-li dr. Anton Gregorčič lastnik, oziroma šefredakter lista „Gorica“ in brez ozira na to, je-li vsled tega na priobčevanju gori navedenih notic sokriv ali ne, je tedaj dr. Anton Gregorčič s to svojo izjavo samostojno trdil, da so navedbe v inkriminiranih noticah lista „Gorica“ popolnoma resnične. Dolžil me je tedaj popolnoma samostojno in neodvisno v smislu § 487. k. z. kaznjivega dejanja oziroma v smislu § 488 k. z. določenega nepoštenega dejanja, ki bi bilo

sposobno, me v javnem mnenju napraviti zaničljivega ali ponižanega.

Vsled tega nastopam tudi radi te izjave dr. Antona Gregorčiča proti njemu kazensko preganjanje zlasti pa še iz sledečih motivov:

Notorično in po vsej deželi znano je, da je nastal po razpору leta 1899. med menoj in dr. Gregorčičem precejšnji osebni antagonizem.

Politično nasprotstvo, ki je nastalo med menoj kot predstaviteljem „Narodno napredne stranke“ in dr. Gregorčičem kot voditeljem „Klerikalne stranke“, poostrijlo se je tekom let vedno bolj in bolj, in boj, kateri je vodil list „Gorica“ proti meni pod pokroviteljstvom dr. A. Gregorčiča, je postal konečno samo osebno preganjanje moje osebe, hoteč me uničiti na vsak način. Neštevilni so napadi, kateri so se vprizorili na mojo zasebno čast. Pretvarjala so se dejstva iz preteklosti, spravljale so se na dan najintimnejše zasebnosti mojega privatnega življenja ter vlačili so se v svrhu momentalnega vpliva celo spomini na mrtve na dan.

Vsi poskusi s strani dr. Gregorčiča in njegove stranke, ubiti me, se niso posrečili. Ravno nasprotno. Pri lanskim volitvah v deželni zbor goriški propadla je stranka dr. Gregorčiča ter rešila samo pet mandatov v deželni zbor. Treba je bilo tedaj na drug način poskusiti, onemogočiti onega, kateri je po mislih stranke dr. Gregorčiča njen glavni nasprotnik v deželi, to je mene. Naenkrat je razkrila „Gorica“, da sem pred toliko in toliko leti zakrivil kaznjivo, gotovo pa skrajno nečastno in nepošteno dejanje, ista „Gorica“, ki mi v vsem ljutem boju proti meni tekom dolge vrste let ni mogla očitati nič nečastnega, dasi je vporabila vsako še tako umazano stvar kot orožje proti meni. Razkrila je tedaj po tolikem času, da sem nepoštenjak, dasi je dr. Gregorčič že zdavnaj moral vedeti za to moje nečastno dejanje.

Namen cele intrige je jasen. V tistem času, ko se je začel tresti dr. Anton Gregorčič za svoje gospodstvo v deželi, je bilo treba uprizoriti izdaten napad na mo-

jo osebo, pa bodisi že potem s takim ali takim orožjem.

Znano pa je, da je boj proti taki intrigi težak. Specijalno proti listu „Gorica“ imamo v tem pogledu dobro podučne skušnje. Naj je priobčil ta list kakoršenkoli si bodi napad, nikdar ni bilo dobiti nobene, kateri bi prevzel odgovornost za dotični članek. Odgovorni urednik izjavlja dosledno, da inkriminiranih člankov ne čita. Ravno tako ni najti v celi „Narodni tiskarni“ človeka, kateri bi hotel kdaj priznati, da je on v zvezi z dotičnimi napadi in prevzeti tudi na-e odgovornost.

Tudi v našem slučaju ponavlja se zopet ta stara komedija. Odgovorni urednik ni čital dotičnega članka, kakor trdi. Dr. Anton Gregorčič noče biti šefredakter in lastnik „Gorice“, in tako je vprašanje, se li mi posreči s kazenskim postopanjem pred c. kr. okrožno kot tiskovno sodnijo doseči proti nečuvnemu žaljenju lista „Gorice“ potrebno zadoščenje.

Zato pa kličem vsled gori navedene izjave dr. Ant. Gregorčiča v zapisniku z dne 23/7 1909 spisi Pr VII 5/9 dr. Antona Gregorčiča na odgovor, da mu bode dana prilika, javno opravičiti svoj nastop proti meni.

Vsled tega

predlagam

da se dr. Antona Gregorčiča kaznuje po zakonu radi žaljenja časti ter da se ga obsodi na povračilo kazensko pravnih stroškov.

V Gorici, dne 19. avgusta 1909.

Andrej Gabršček.

Vsako, ki je čital v obtožnici ponatisnene napade na Gabrščekovo poštenje, je razumel „Gorico“ tako, da si je Gabršček po krivici pridržal 600 K, namenjenih slovenskih šolam v Gorici, kajti on je ... kronice pobasal v svoj žep. In na znani poziv Gregorčiču v „Soči“ 29. aprila t. l. se poštenjak ni oglašil, pač pa je „Gorica“ Gabrščka zopet napadla in ponovila, da je res, kar je pisala. —

Dr. Anton Gregorčič ni imel v svoji katoliški duši toliko poštenja, da bi popravil ali pojasnil pisavo „Gorice“, da bi povedal resnico, marveč pustil je, naj vsa-

oče je zapustil njega in njegovo mlajšo sestro na robu pogube. Bil je zapleten v neki proces, kateremu ni hotelo biti konca. Prosil me je, naj imam potrpljenje do tlej, da se vrede njegove reči, pravil mi, da ne bo moje življenje ob njegovi strani nikdar preveč sijajno, da pa čuti, da bo deva srečna. Potem je sanjaril o svoji globoki ljubezni, o nebu in rajnu najinega zakona. Njegove besede so bile tako sladke, toda kaj je bilo to v primeri z globokostjo njegovih pogledov! ...

Praskovja si je zakrila za nekaj minut oči z robcem in potem nadaljevala.

„Teda, ko me je videl grof prvič, je bil lila baš daleč v Oloneški guberniji, kjer se nahaja njegovo zadolženo posestvo. Predno se je vrnil, sem bila žena družega. Darija, prisegam, da je bila moja edina misel — žrtvovati se temu možu, ki me je ljubil s tako veliko, čisto ljubeznijo. Ne, ni mogoče, da bi grof živel dolgo. Ko bom prosta, stopim pred ljo, poklekem preden in nju položim k nogam svoje premoženje, svoje premoženje in svoje srce ... Zda, Darija, poznate šele celo mojo historijo.“

(Dolge prihodnjik.)

Darija.

Češki napisal Julius Zeyer.

(Dalje).

„Prestrašena sem vstopila v sobo; grof, katerega sem videla tedaj prvič, je ležal omedel na divanu. Ko sem pristopila z vodo k njemu, je odprl oči. „Kdo je to?“ je vprašal za trenutek strica in pokazal na me. Prijel me je za roko, in jaz sem zatrepetala, kajti njegove polmrtve oči so se naenkrat zalesketale tako čudno, tako strašno. Bilo mi je tesno, in zbežala sem v svojo sobo. Toda grofov glas sem slišala za seboj; odločno je rekel mojemu stricu: „Ta deklica bo moja žena.“ —

Praskovja je bila bleda in se je tresla po celem telesu.

„To vas je iznenadilo, toda prijetno?“ je vprašala Darija, ki je poslušala čim dalje, tem pozorneje.

„Vi grofa ne poznate,“ je zašepetala Praskovja kot edini odgovor, toda njena bledest in njeno trepetanje sta govorila mnogo.

„Ah, grof je nestvor?“ je vskliknila Darija in sklenila roke. Tudi Praskovja jih je sklenila.

„Prizanašajte mu!“ je prosila. „Hvaležna sem mu.“ Odpeljal me je iz hiše službe.“

Obe ženski sta trenutek molčali.

„Moj stric je bil srečen,“ je nadaljevala nato Praskovja, kakor da intermea vsklika in prošnje sploh ni bilo; „moj stric je bil srečen. Velika vsota, za katero sta se prepirala, mu je padla kot dar v naročje. Toda teta bi bila izgubila raje celo svoje imetje nego videla mene kot visoko damo. Naenkrat se jej je zdelo, da sem neizmerno krasna. Začela mi je prigovarjati: „S tako postavo, s takim obličjem, s takim duhom kakor jih imaš ti, dušica, ni treba, da bi se žrtvovala pol glupemu možu. Saj je grof samo razvalina, samo mlaka najgnusnejše gnojnice!“ In nato zopet stric: „Resnica, resnica, toda pomisli, Paraša, golobčica, baš zato, ker je grof razvalina, gotovo ne bodeta živela skupaj niti leto dni. Nekaj mesecev mine, in ti podeduješ ogromno premoženje in staro ime in potem svobodno podaš svojo roko njemu, za katerega se oglasi tvoje srce! ... Tako mi je prigovarjal stric, in jaz sem privolila.“

„In grof še vedno ni umrl, je dodala Darija, kakor da hoče nepristotnemu so-

„Nisem dovolj nevaležna in kruta, da bi mu želela smrt,“ je odvrnila grofica, „toda dovolj sem odkritosrčna, da priznam, da ne prosim Boga s solzami v očeh, naj izvoli podaljšati njegovo življenje v brezkončno. Sicer se pa počuti grof boljše nego kdaj prej, in Bog ve, da mu njegovo zdravje privoščim.“ Položila je roke v naročje in se zamislila.

„Torej zda, ko poznam celo vašo historijo —“ je začela Darija, toda Praskovja je zmajala z glavo, in oči so se jej napolnile s solzami.

„Moja historija ima še eno stran,“ je rekla ginjeno, „žalostno, bolešno stran. Razun grofa živi še en mož, še en plemič, ki je hotel stopiti z menoj v neenak zakon. Njegovo ime je manj znamenito kakor grofovo, njegovo premoženje ni veliko. Toda Darija, Darija, če bi ga poznali! Je angeljsko dober, angeljsko krasen! Častnik je. Živel je v naši hiši in poznal moje razmere; ljubil me je iz usmiljenja, — in jaz sem ga varala! Ah, ti krasni, krasni časi, ko sem se kradla z doma, da bi spregovorila z njim nekaj besed v somraku kakor cerkve ali sedela z njim četr ure v senci dreves na bulvardih. Govorila sva o svojih nadah, o svojem trpljenju. Tudi on je bil nesrečen, Dašenka moja. Njegov

Nasi kandidati za splosni volilni razred so:

Alojzij Štrekelj,

državni poslanec in posestnik v Komnu.

Dr. Alojzij Franko,

odvetnik v Gorici.

Anton Kriznič,

župan in veleposestnik v Kanalu.

Te volite dne 26. septembra.

kdo tolmači »Gorico« kakor hoče, torej v tem slučaju tako, da je Gabršček po krivici vtaknil v žep 600 K, namenjenih šolam.

Zdaj pa čuj slovensko ljudstvo, kako se je ta mož zagovarjal in izgovarjal, ko mu je Gabršček stopil na rep. To je pristna slika klerikalne častikraje po dobro premišljenem načrtu.

Gabršček je tožil »Gorico« zaradi žaljenja časti. Obravnava bo pred porotniki. — Zasežen je bil tudi ves rokopis inkriminovanega članka v »Gorici«.

Vsled mnenja oseb, ki poznajo pisavo prof. Berbuča, je podal Gabršček ovadbo tudi proti Berbuču kot domnevnemu piscu in proti Gregorčiču kot gospodarju »Gorice«.

Odgovorni urednik Bavčar in poslovođa Lukežič sta kot obdolženca izjavila po stari navadi, da žaljivega članka nista pisala ne čitala rokopisa, da sploh ne vesta, kako je prišel v »Gorico«. — Ali izjavila sta oba, da si pridržita dokaz resnice.

Ko je bil državni zbor zaključen in deželni zbor razpuščen, je Gregorčič zgubil imuniteto, zato je moral priti k preiskovalnemu sodniku, kjer je bil zaslišan 23. julija. — V svoji izjavi je seveda odklonil tudi on sleherno zvezo z žaljivim člankom; zanikal pa je tudi, da je on glavni urednik ali lastnik »Gorice«. (Ta list nima ne lastnika, ne urednika, ne sodelovalcev, ki so vidni človeškim očem. Vsi so skriti, da ne more do njih — človeška pravica!)

Dr. Gregorčič pa je podal na zapisnik tudi to-le:

»Od dogodkov, ki se jih omenja, sem pred leti pripovedoval nekaterim osebam. Kar sem povedal, je popolnoma istinito in samo po sebi ne more tvoriti žaljenja časti v zmislu k. z., dasi je morda zasebnemu obtožitelju neprijetno.

Zasebni obtožitelj je vložil ovadbo proti meni očitno zato, da bi s tem ob razuspešil eventualni dokaz resnice, pri katerem bi bil jaz glavna priča.

Kdorkoli je čital ali slišal to izjavo, je moral dobiti utis, da je resnica, kar je pisala »Gorica«, čeprav je to Gabrščeku neprijetno, — in to hoče Gregorčič tudi dokazati kot — glavna priča. Tako in nič drugače se mora razumeti ta njegova izjava.

Dr. Gregorčič je s svojo izjavo 23. julija odklonil sleherno zvezo z žaljivim člankom v »Gorici«, — in s tem skoro gotovo dosegel, da ga ne bo mogoče tožiti pred porotniki, zlasti ne, ako bo zopet pod varnostjo poslanske imunitete. To pa bo gotovo. — Toda dr. Gregorčič je sam priznal, da... »Od dogodkov, ki se jih omenja« (t. j. v žaljivih člankih), je pripovedoval pred leti in je popolnoma istinito, četudi Gabrščeku neprijetno. To hoče tudi dokazati kot — glavna priča.

Vsled gornje izjave dr. Gregorčiča pred preiskovalnim sodnikom je prišlo do večerajšnje obravnave, — in zdaj čuj, slovensko ljudstvo, kako se je Gregorčič izgovarjal, kaj je res od vsega tega, kar je pisala »Gorica« in

je Gregorčič dal na zapisnik dne 23. julija. —

Dr. Gregorčič ni prišel k obravnavi sam. Poslal je dr. Pavletiča. Niti generalija se niso sprejela na zapisnik. — Dr. Pavletič pa je govoril povsem v smislu dveh vlog, katere je bil on že poprej vložil pri sodnji v imenu dr. Gregorčiča. — Naj ponatisnemo ta dva dokumenta, ki jasno pričata, kako infamno jemlje Gregorčičeva »Gorica« čast poštenim ljudem. — Gregorčič sam je postavil »Gorico« na laž, ali le na zapisniku pri sodnji, — a doslej še ni občutil v svoji katoliški duši dolžnosti, da bi v svoji »Gorici« dal žaljenemu Gabrščeku zadoščenja vsaj v toliko, kolikor je to storil pred sodnijo.

Dr. Gregorčič je izjavil z vlogo na c. kr. okrajno sodnijo dne 29. julija takole:

»Kar sem pred leti pripovedoval o tej zadevi, je resnično in ne vsebuje nič, kar bi bilo žaljivo v zmislu kazenskega zakona.«

L. 1893. je bil tožitelj obsojen v znatno kazn v pravdi prof. Babscha. Nekdo je sprožil misel, vprizoriti Gabrščeku manifestacijo v priznanje njegovega delovanja.

V ta namen naj bi se sprejemali radodarni doneski v pokritje stroškov, ki bi v prvi vrsti imeli znak priznanja. Jaz sem dal 10 ali 15 gl. Ker je bil namen bolj priznanje kot gmotna podpora, sem prišel na misel, dati mu 300 gl, katere sem takrat namenil za slov. šolstvo v Gorici, z opombo, da naj bi jih pa on obrnil v ta namen, ter s primerno notico v »Soči« objavilo stvar, za kar se mu bil že besedilo pripravil. Naravnost njemu v korist ponuditi tisto svoto, sem se nekoliko ženiral z ozirom na velikodušnost in požrtvovalnost, katero je takrat sedanji tožitelj kazal na vsako stran. Ako bi pa vedel, da reflektira na takšno denarno pomoč, bi mu jo bil najbrže tudi dal. Ko sem mu pa razodel svoj načrt, se je v moje začudenje izrazil, da je pripravljen sprejeti denar tudi zase. Jaz sem na to opombo privolil, da sme denar zase obrniti in sem mu ga izročil. V tem gotovo ni nič kaznjivega in žaljivega.

Predno je sedanji tožitelj derar sprejel, je izjavil, da je pripravljen sprejeti ga zase, in predno sem mu ga izročil, sem izrazil privoljenje, da ga zase ohrani. Postopanje je bilo od obeh strani povsem korektno.

Gabršček je priznal v »Soči«, da je o priliki B. pravde prejel od mene 300 fl. ter dostavil, da je bilo še premalo. Prav tako je priznal, da je potrdil prejem tega zneska pod raznimi izmišljenimi imeni in motti, ki so odgovarjali položaju.

Z vlogo 15. septembra pa je izjavil na tožbo tako:

Obtožba je iz trte izvita.

Iz moje na zapisnik dne 23./7. 1909 in dodanih pojasnil vloženi nekaj dni pozneje se je razvidelo:

1.) Da sem v prvi svoji izjavi z dne 23./7. 09. izrecno odklonil vsako odgovornost za inkriminovane članke »Gorice«.

2.) Da nisem v tej svoji izjavi ni ponovil, ni potrdil vsebine teh člankov, ki tvorijo po mnenju zas. obtožitelja pregrešek proti varnosti časti, ampak samo navedel da sem pred leti pravil nekaterim o dogodku, ki se v teh člankih omenja, da je bilo to, kar sem povedal, istinito, in da moje pripovedovanje tudi ne glede na to ne more tvoriti razžaljenja časti v smislu kaz. zakona.

3.) Da je zas. tožitelj mojo izjavo 23./7. pokvaril, ne samo s tem, da je ravnokar navedeni bistveni del iste izpustil, ampak tudi s tem, da je proti besedilu moje izjave popačil vsebino inkrim. člankov, dostavivši v oklepaje besede »in kar je vsebina inkrim. člankov.«

4.) Da sem šele v svojih dodatnih pojasnilih obrazložil vsebino onega, kar sem pred leti pripovedoval o dogodku, omenjenem v inkrim. člankih, in da sem v teh pojasnilih vnovič povdaruil, da to, kar sem pripovedoval, ne vsebuje nič, kar bi bilo žaljivo v smislu kazenskega zakona, — in da je v dotični zadevi »postopanje bilo od obeh strani (torej tudi na strani obtožitelja) povsem korektno.«

in da sem se v svoji izjavi 23./7. in poznejših izjavah, poslužil zgolj svoje zakonite pravice zagovarjati se protineosnovani obtožbi, da sem to storil po vsebini in obliki popolnoma v okvirju zakona in da je radi tega izključen vsak animus iniuriandi in tudi kaznjivost, ako bi tudi zagovor imel vsebino, katero mu podtika nasprotnik.« —

Dr. Pavletič se je gibal v svojem govoru le v okvirju teh dveh izjav, — in sicer v dvojnem oziru:

1. Dr. Gregorčič ni potrdil resničnosti žaljivih člankov v »Gorici«, nasprotno, on je odklonil odgovornost za ta članka. On je imel v mislih le tisto, kar je sam povedal pred leti, t. j. da je dal Gabrščeku 600 K kot pomoč v plačilo stroškov Babsche pravde, kar se je zgodilo za obe strani na povsem korekten način. — Gabršček je izjavil, da sprejme 600 K v pomoč za stroške, predno je denar prejel, — Gregorčič je v to privolil in denar tudi izročil. Torej povsem korektno.

2. Dr. Gregorčič je bil zaslišan kot obdolženec, ki se je poslužil svoje pravice in dejal, da je res to, kar je on sam pravil, ne pa tudi, da je res, kar je pisala »Gorica.« On se je izjavil povsem v okvirju, ki je dovoljen obdolžencu, ne da je imel namen, žaliti Gabrščka.

Gabršček sam je v svojem odgovoru navajal naslednje glavne momente:

1. Oba inkriminovana članka v »Gorici« obsegata krvavo žaljenje. Ondi se trdi, da je Gabršček prejel od Gregorčiča 600 K, da jih izroči šolskim namenom, ali tega ni storil, marveč je denar pobasal v svoj žep.

2. Gregorčič sam je res dal Gabrščeku s svojo vlogo 27. julija in pozneje 15. t. m. polno zadoščenje, — izvzemši male korekture, katero omeni pozneje, — ali zakaj ni imel Gregorčič toliko pravico ljube v svoji katoliški duši, da bi bil podal v svoji »Gorici« podobno izjavo? — Ako bi bil to storil, tedaj bi ne došlo do tožbe. Toda ne! V »Gorici« naj ostane Gabršček na vse onečastjen, pred sodnijo pa se zato izgovoru, ki naj bi ga rešil obsodbe.

3. Popolnoma enako se je obnašal Gregorčič pred 10 leti v znani zadevi »Goriške ljudske posojilnice.« — Tudi takrat je obtožba »Gorica« napad, katerega je moral vsako razumeti tako, kakor, da je Gabršček zakrivil kaznjivo ali vsaj nečastno dejanje. — Tudi takrat je Gabršček pozval Gregorčiča v »Soči«, naj pové v svoji »Gorici«, kaj je prav za prav z dolžitvami, saj je bil sam v posojilnici in vé, da je Gabršček čist. — Ali Gregorčič se ni oglasil, pač pa je njegova »Gorica« dvakrat še širokoustno trdila, da je vse res, kar je pisala. — Tudi takrat je dal Gregorčič pred sodnijo polno zadoščenje Gabrščeku, izjavivši, na kakošne načine so pogreški mogoči, ne da je pri tem blagajna v neredu, in dostavivši: da smatra Gabrščeka sploh nespo-

sobnega za nečastna dejanja, ki bi se dala posnemati po pisavi »Gorice«.

Toda v »Gorici« je Gregorčič molčal. Ako bi bil v tem listu izjavil isto, kar na sodnji, ne bilo bi prišlo do pravde, še manj do one nesrečne obsodbe v Trstu. — Do pike enako je letos.

4. Gabršček je pojasnil sodniku, ki gotovo ne pozna Babsche afere, kaj je s to zadevo. — L. 1893. je prof. Babsch tožil Gabrščka radi nekega članka v »Soči.« Gabršček ni poznal Babscha; spoznal ga je šele v sodni dvorani na porotni obravnavi. — To pravdo sta zakrivila v glavnem prof. Berbuč in Gregorčič. — V Gregorčičevem stanovanju je bil dan povod za pravdo. Berbuč je dal ves material. — Gabršček je sprejel pred porotniki vso krivdo na svoja ledja. Bil je sicer obsojen, ker pri tedanjih razmerah (sodili so ga le sovražni mu laški porotniki) ni bilo drugače pričakovati, ali navedel je tako gradiivo proti Babschu, da je ta moral izginiti iz Gorice. Namen je bil došežen.

Z obsodbo na globo, izgubo na kavciji, za odvetnike in sodne stroške je naraslo okroglo — 2400 K stroškov. Povsod drugod bi te stroške plačali tisti, ki so zakrivil pravdo. Gregorčič je hotel po svoji moči pomagati. Prinesel je — 600 K. Ni pa res, da je po ovinkih dal Gabrščeku razumeti, naj bi on dal teh 600 K za šolske zavode in to v »Soči« objavil. — Kako naj bi on objavil v »Soči« tak za tedanje Gabr. razmere neizmerno visok dar obistem času, ko »Soča« nabira prispevke za plačilo stroškov pravde? Kako bi se mogel Gabr. obrniti do svoje in ženine rodbine, naj pošljejo 2400 K, da plača stroške, v »Soči« pa ob istem času izkazuje mecenški dar 600 K šolskim zavodom? — Ta del Gregorčičeve izjave je fabula, ki je izmišljena in jej nikdo ne more verjeti. — Res je le to, kar Gregorčič dalje pripoveduje, da je prinesel 600 K za pravdo, katere je Gabr. v ta namen prejel, in v »Soči« javno potrdil — in da je bilo to povsem korektno.

Gregorčič sam pové v svoji izjavi, da je Gabr. v »Soči« potrdil prejem 600 K od Gregorčiča za pravdo in izjavil, da je bilo še premalo. In to je res, premalo je bilo. Dolžnost Gregorčiča in Berbuča je bila, plačati vse stroške! — Svota 2400 K je bila takrat za Gabr. ogromna svota in ni bilo lahko, spraviti jo skupaj. Došla so že plačilna povelja, a denarja še ni bilo. — Zato bi bila nepotrebná sramežljivost Gregorčičeva, ponuditi 600 K v pomoč in naravno je, da je Gabr. rad sprejel denar; opravičen je bil tudi misliti si, da je bilo to premalo. Ako je že kril s svojim hrbtom glavne krivce, je bila njih dolžnost, plačati vsaj stroške!

S to korekturo je izjava Gregorčičeva perfektna in za Gabrščka najsijajnejše zadoščenje. — Ali primerjajmo to Gregorčičevo izjavo s pisavo njegove »Gorice«? Kaka razlika! — In zakaj Gregorčič ne pové v svojem listu, kaj je pravzaprav s tistimi 600 K!!

Dr. Levpušček je označil z jurdistično staljščo prestopok, kateri je zakrivil dr. Gregorčič s svojo izjavo 23. julija na zapisnik. Dr. Gregorčič je tam omenil dogodke, ki so omenjeni v žaljivih člankih, in teh vsebino je iznova potrdil, dostavivši, da je vse res, kar je pravil, čeprav je to Gabr. neprijetno. Dostavil je tudi, da bi on do prinesel kot glavna priča dokaz resni-

(Dalje v prilogi.)

Vid Rojic

Milica Rojic roj Gregorič

poročena.

Gorica — Prvačina.

(continued)

Naši kandidati

za splošni volilni razred so:

Alojzij Štrekelj,

državni poslanec in posestnik v Romnu.

Dr. Alojzij Franko,

odvetnik v Gorici.

Anton Kriznič,

župan in veleposestnik v Kanalu.

Te volite dne 26. septembra!

Domače vesti.

SENZACIJONELNA ARETACIJA.

Sinoči okoli 9. ure je policija aretovala bivšega državnega poslanca Alfredda Blaža Lenassi-ja in odvetnika dr. Rajmonda Luzzatta. Prvega je dobila na domu, drugega pa na cesti. — Prta sta v preiskovalnem zaporu zastran znanih »zgub tukajšnje« — »banca popolare.«

Cujemo, da bo župan Bonbig drevi na protestnem shodu ropotal tudi proti temu nečuvnemu postopanju c. kr. avstrijske oblasti.

Za »Dijaško kuhinjo« se je oglasilo že nad 70 dijakov, med temi 15 učiteljskih. Načelnik nadzorstva je deželni svetnik v p. g. Kováč, glavni vodja zavoda je šolski svetnik g. Plohl, v nadzorstvu je še 6 profesorjev in eden ravnatelj, kuhinjska gospodinja pa je gospa Gabrščekova. — Zavod je torej v prav dobrih in skrbnih rokah.

Nadzorstvo bi sprejelo proti nagradi kakega visokošolca za nadziralca po obedi do popoldanske šole za tiste dijake, ki ostajajo tam, da se učijo.

Potrebe bodo letos še večje od lani. Zato apelujemo na rodoljubna srca, naj bi se spomnila naše dijaške kuhinje o raznih prilikah. — Dobro so došli pridelki: krompir, moka, fižol, zelje, sadje, drva, zabela, itd. — Trgovsko-obrtna zadruga daje brezplačno na razpolago vse potrebne prostore, shrambe itd.

Slovenski meščani! Priporočamo ponovno popola mir. Lahí iščejo dan na dan prilike, da bi izzvali Slovence v korake, katere bi potem izrabili proti nam. Intrigirajo v Trstu in na Dunaju, samo da bi mogli očrniti Slovence. Zato treba popolnega miru od strani Slovencev. Vsa naša mladina naj to še posebej vpoštevaj!

Laški hudobni nameni. — »Piccolo« je poročal, da pride v nedeljo 19. t. m. vse polno Slovencev z vlaki v Gorico. Seveda si je »Piccolo« sam to izmislil, ker v resnici ni nikdo mislil priti v Gorico demonstrirati. Lahí delajo to s hudobnim namenom, da bi očrnili Slovence ter jih naslikali vladi za nevarne izzivalce. Ali Lahom se to ne posreči, ker smo prepričani, da nijeden Slovenec ne stori nobenega koraka, katerega bi mogli Lahí izkoristiti proti nam, koraka, ki bi škodoval dobri stvari! — Vlada pač lahko vidi, kako hujskajo laški listi in kako si v tak namen izmišljujejo najraznirše reči. S tem pa padajo ter so vedno manj upoštevane vredni.

V pojasnilo. — Odvetnik dr. Franko je daroval »Dijaški kuhinji: 1) petdeset kron, kar je vpisano v blagajnični knjigi pod št. 180, dne 14. jan. 1908. 2) dec. 1908. sto kron, del prejetih diet kot dež. poslanec. — Toliko v pojasnilu dopisniku »Gorice.« — Nadzorstvo »D. k.«

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici (Podružnica Glasbene Matice v Ljubljani) priredi redni jesenski koncert 4. in 5. decembra t. l. s sodelovanjem virtuozov na gosli, slavnega umetnika **Františka Ondrička**, c. k. komornega virtuozu in vodje goslaške kole na c. k. akademiji glasbene umetnosti na Dunaju. Program bo vsak večer drug. Redne vaje prično za moški zbor v torek 21. t. m. 8¹/₂ uri zvečer, za ženski zbor v četrtek 23. t. m. ob 6. uri zvečer. Vabijo se vsi člani pevskih

zborov, da se točno udeležijo takoj prve vaje. — Vabijo se pevke in peveci, ki jim je napredek našega glasbenega zavoda na srcu, da v obilnem številu pristopijo k pevskemu zboru. Novi pevci in pevke naj prigrasijo vstop pri pevovodji g. Michlu ali ob uradnih urah od 11—12 ure predp. vsak delavnik ali pred začetkom rednih pevskih vaj, ki so vsak torek in petek ob 8¹/₂ zvečer za moški zbor in vsak četrtek in ponedeljek za ženski zbor. Društveni prostori so v ulici sv. Ivana št. 7./I.

Laški shod po noči. — Slovenci smo imeli svoj javen shod opoldne, nismo se skrivali, ponosno in dostojanstveno smo se razšli po mestu. — Župan Bombič pa sklicuje shod po § 2. in mestni uslužbenci raznašajo vabila na imena. — Prav radovedni smo, kdo se udeleži tega shoda. Glavne vdeležence, zlasti tiste, ki radi vidijo Slovence v svojih trgovinah, naznamimo rojakom, da jih bodo poznali tudi od te strani. — Pazijo naj tudi vladni organi, da bodo vedeli, kdo so cincinni in kdo ne. Pa tudi marsikaj drugega se bo dalo sklepati. Za vsako izzivanje Slovencev pa bo odgovarjal župan Bombič.

Osebnost. — Višji nadzornik južne železnice v Trstu g. Fr. Mohorčič je dobil naslov cesarskega svetnika.

Vprašanje. — Ali je G. Lorenzon, ki je v Gradišču na nesramen način žalil Slovence z »barbari«, še v deželni službi? Kaj sta storila Berbuč in Gregorčič kot deželna odbornika proti temu človeku radi nesramnega žaljenja, za katero nimamo besede, da bi isto prav označili?

Deželni glavar, 80 letni Pajer, je predsedoval v nedeljo volilnemu shodu v Zagraju. Prišlo je obilo poslušalcev. Napadal je laško klerikalno stranko ter priporočal liberalne kandidate za splošno kurijo. Šel je sam med Furlane, češ, če že drugo ne pomaga, naj pomaga častitljiva oseba 80-letnega starčka! — Na to je razlagal dr. Pettarin, deželni svetnik, kaj se vse stori za Furlanijo, ako bodo volili liberalne kandidate. Kar jim duša poželi, vse jim je obljubil! — Laški liberalci upajo, da zmaga jo v splošni in kmetski kuriji.

Kandidatje laške klerikalne stranke za splošno kurijo so: državni poslanec dr. Faidutti in dr. Bugatto ter Piccinini iz Gradišča.

Še o zvezi Gregorčiča s Pajerjem. — V »Slovincu« so lani očitali dr. Gregorčiču zvezo z dr. Pajerjem. Vedno jo je tajil, pa mu ni pomagalo nič. Ko je le tajil, je bil izšel v »Slovincu« drugi članek, ki je trdil: »da zveza slov. katoliških poslancev z laškimi liberalci je vredna obsodbe z naprednega, verskega in gospodarskega ozira. Zato jo Gregorčič taji. Dogodki v deželnem zboru so pokazali tako zvezo.« Potem podaja člankar za zvezo dvojne dokazov: Prvič: Gregorčič je bil imenovan za podglavarja, katero imenovanje je bilo mogoče le, ker so je podpirali laški liberalci; imenovanje je sad dogovora, sad zveze med dr. Gregorčičem in laškimi liberalci. Drugič: Gregorčič je razpolagal kar z dvema odborniškoma mestoma, to je za laške klerikalce in za svoj klub. Kdo mu je dal možnost za to? Odgovor: Dogovor z laškimi liberalci, ki je očitven. — Gregorčič pa se je zvezal z laškimi liberalci, ker se je bal priti v opozicijo, ker je ni vaje in je tudi sam ne trpi. Prvi pogoj za uspešno delo opozicije je stik z ljudstvom in njega izobrazba, česar Gregorčič nikdar ni razumel in tudi nikdar ne bo. — Tako je obsodil Gregorčiča in njegovo zvezo sam »Slovenec«!

Kandidatje soc. demokracije za laško splošno skupino so: črkostavec Ivan Povodnik, delavec A. Tonet in kmet J. Vižintin.

Gregorčič uravnava hudournike. — Priporočuje o uravnavi hudournika Renč. Ta uravnava naj bi pomagala Gregorčičevim kandidatom v goriški okolici. — Govori pa tudi o uravnavi Šjaka. Zopet, pred volitvami! Da bo, pravi. Tudi mi vemo, da bo, ali škandal je, da že ni bilo zdavnaj! Dež. odbornika Berbuča treba prijeti za nčesa, ta se za take reči tako malo zmeni! — Nesramnost klerikalcev je tako velika, da izkoristajo v volilne namene celo reči, ki so jih zavlačevali ter se jih mora radi tega le najostreje obsojati! — Zlasti Gregorčičevi volilci naj si dajo vendar enkrat odpreti oči!

Zvezo Gregorčiča s Pajerjem je bil obsodil lani tudi sam nadškof in knez, in sicer prav z ostrimi besedami. Konstatoval je v prvi vrsti zvezo dr. Gregorčiča z laškimi liberalci. Gregorčič, ki je vedno tajil zvezo, je bil tako postavljen na laž od samega nadškofa in kneza! — Pa farba sedaj ob volitvah naprej, da take zveze ni. Ali zadnji klerikalec mu tega ne verjame več!

»Goriška slovenska mladina«. — V soboto sklicani redni občni zbor se radi nekaterih ovir ni mogel vršiti; sklicuje se drugi občni zbor v sredo 22. septembra ob 8¹/₂ zvečer pri Jelenu.

Na 14 dni zapora je bil obsojen 19 letni A. Bizjak iz Podgore, ker je po noči kričal in razgrajal po Gorici.

Učiteljskim naznanja knjigar na Gabršček v »Trgovskem domu«, da ima za nje pripravljene vse knjige in druge potrebščine, tudi gosli, loke, strune, muzikalije itd. — Prevzela je zalogo Lonzarjeve knjigarne v Kopru. — Ker pa še nima iz svoje skušnje potrebnega pregleda o zalogi, ki je potrebna zlasti ob pričetku leta, prosi, naj bi učiteljski naznanili z dopisnico, kaj bodo potrebovali. To velja zlasti glede knjig in gosli.

Priloga. — Današnji »Soči« smo priložili položnice »Dijaške kuhinje«. Vsak naj po svoji moči prispeva za to prepotrebno ustanovo.

Zveza narodnih društev.

»Narodna čitalnica« v Cerknem sklicuje za četrtek, dne 23. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu g. Viljema Peternelja izvanredni občni zbor s sledečim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsedstva. 2.) Poročilo o pretečenem nar. slavnosti štiridesetletnice. 3.) Slučajnosti. Vsi p. n. člani so vabljeni, da se obč. zbora polnoštevilno udeležijo!

Goriška kolesarska zveza.

G. K. Z. vabi k seji jutri v sredo v društvene prostore pri »Zlatem Jelenu« točno ob 8¹/₂ zvečer. — Ker so na dnevnem redu važne zadeve, prosi se polnoštevilne vdeležbe.

G. K. Z. se korporativno udeležijo slavnosti ter I. Jugoslovanske dirke Ljubljana-Trst. Odhod se neznani prihodnjič.

Kolesarsko društvo »Danica« naznaja svojim cenjenim članom, kateri želijo iti z vlakoni v nedeljo na Opčine k jugoslovanski dirki, da se zberejo na državnem kolodvoru, kateri odidejo jutraj ob 7. uri 19 min. na Opčino. Člani pa, kateri vozijo s kolesom, odidejo ob 6. uri jutraj iz društvenih prostorov.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Številke govore. — Statistika se pri nas prav malo ali nič ne goji. To je vzrok, da o nekaterih stvarih nismo čisto nič informirani in ker nimamo stvarnih podatkov, številk, tudi ne vemo, kje in kako bi se oprijeli dela. Ko pa pride snhopen številkar in brez fraz pokaže par suhih števil, se primemo pogostoma za glavo in vskliknemo: ali je to mogoče?! Tako nekako je s cikorijsko, ki se nam na prvi hip zdi zelo malenkostna reč. Pa vzemimo v roke številke! V Avstriji je 5.538.262 rodbin in vsaka rodbina porabi povpreč-

no na teden 1/4 kg cikorijske; v Avstriji se torej porabi na teden 1.384.565 kg cikorijske, kar da na leto 7069 vagonov v cenici 50 milijonov kron. Če upoštevamo, da je v Avstriji 60% Slovanov, bi morali misliti, da je tudi konzum cikorijske razdeljen tako in da slovanske tovarne izdelajo za 30 milijonov cikorijske in ostale za 20 milijonov. Kaj pa še! Mi Slovani in posebej Slovenci smo že taki, da ne pustimo, da bi se naše število kje uveljavilo, in zato izdejajo slovanske tovarne na leto samo 730 vagonov cikorijske, tuje, razun Francka, 820 vagonov, in Franck sam 5519 vagonov. Z drugimi besedami, Franck sam vtakne v žep na leto 38 milijonov, med katerimi je tudi lep del slovenskih novcev in ta denar je za nas za vedno izgubljen, ker gre v tujino in se nikdar več ne vrne. Kdaj se bomo spametovali?

Razne vesti.

XX. septembra v Ljubljani. — Nedelja in ponedeljek sta pretekla povsem mirno. Ljubljana je bila v črnih zastavah, občinstvo je nosilo črne znake — »Slovenec« je ostal osramočen s svojim protislovenskim pozivom, naj Slovenci ne praznujejo 20. sept. Na grob Adamiča in Lundra je romalo oba dneva na tisoče občinstva, položenih je bilo mnogo vencev na grob, jeden iz Gorice. Vse se je vršilo dostojno, mirno, — brez potrebe je bilo konsignirano vojaštvo in brez potrebe je mrgolelo policajev, detektivov in žandarjev po ulicah! — Schwarz in »Slovenec« sta blamirana ker nista čakala demonstracij, katere bi jima tako prav prišle!

V Pulju so tudi čutili potrebo protestirati proti premestitvi slov. učiteljskega v Gorico. Prazno besedičenje!

V Postojni je umrl v bolnišnici neki vojak 47. pešpolka iz Gorice. K pogrebu je prišla ena stotinja z godbo. Dekan ni pustil, da bi bil kaplan spremljati truplo iz bolnišnice v mrtvašnico.

Vzor »Čuka« je vsekakor načelnik »Čuka« v Železnikih Matija Kavčič, ki je zadnji ponedeljek na cesti brez povoda zagnal dminarju Janezu Šmida skalo v glavo in ko je padel na tla, še eno v prsa, da je Šmid še danes v smrtni nevarnosti. Mat. Kavčič je ljubljeneec župnikov vzor »katoliški« Čukariji.

Češki deželni zbor. — Jutri bo konferenca klubovih načelnikov vseh strank. Odloči se usoda češkega dež. zbora: Nemci izjavijo, pod kakimi pogoji bi pustili obstrukcijo.

Lex Axmann ne bo sankcionirana. Tako poroča »Vaterland«. Bienenrth je ne predloži v sankcijo kljubu sprejetju Luegerjevega predloga. Lueger se je pokazal zopet velikega sovražnika Čehov!

V tržaške slovenske (družbine) šole se je vpisalo nad 1200 otrok, v pripravnico za srednje šole nad 200 in v I. razred gimnazije nad 50 slov. učencev. To je veličastna manifestacija za potrebo slovenskih šol v Trstu.

Toplo priporočamo edino slovensko kavarno Central v Gorici, kjer je največja izbira časnikov in prístnih pijač.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Na 30 sob za tujece od K 1-20 višje. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi gostilniškimi cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Plzenjsko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Postrežba pod novo upravo skrbna in točna.

Naši kandidati

splošni volilni razred so:

Alojzij Štrekelj,

glavni poslanec in posestnik v Komun.

Dr. Alojzij Franko,

odvetnik v Gorici.

Anton Kriznič,

župan in veleposestnik v Kanalu.

Volilci!

Te volite v nedeljo 26. septembra!

Nedeljo 26. septembra vsi na volišče!

Volilci! Somišljeniki! Vsi na volišče. Nikdo ne sme ostati doma!

Glavno opravilo na dan 26. septembra je — **volitev**. Ne sme se gledati na daljenost. Nikdo se ne sme izgovarjati, drugi imi opravili. Sveta dolžnost vseh volilcev na volišče.

Vzemite s seboj izkaznico in volilni listek pa naravnost na volišče!

Volilci!

Dne 26. septembra bodi dan vstajenja goriških Slovencev.

Cela Slovenija je obrnjena na hrabre in zavedne goriške Slovence ter pričakuje napetostjo izid volitev.

Pokažimo, da smo goriški Slovenci res zavedni in da si hočemo ta pridevnik tudi ohraniti.

Pogumno v boj in zmaga mora biti naša, ker resnica je le ena.

Sokolski vestnik.

Sokol v Ajdovščini. — (Konec). — Tudi oko strokovnjaka je moralo biti popolnoma zadovoljno. Zato pa tudi gledalci niso izostali z obilno pohvalo po vsaki strani. Nato so isti telovadci nastopili v treh vrstah s trikratno menjavo na drugo, bradlji in konju na šir z ročaji. Telovadili so jako lepo in videlo se je telovadce, kateri bi delali čast marsikateremu starejšemu društvu. Za temi je nastopila ena vrsta črniškega odseka ajdovskega Sokola na drugo, katera je tudi pokazala krasnih uspehov po 6 mesečnem obstoju. Videlo se je, da ima ta mladi Sokolič izvrstnih moči, in da bode dosegal v bodočnosti še lepih uspehov. Končno se izvajali vsi člani ajdovskega Sokola tri velike skupine na konju, bradlji in drugo, katere so bile tudi lepo sestavljene a še lepše izvedene. Občinstvo je bilo kar navdušeno. S tem je bila javna telovadba končana in nato se je razvilo na plesišču in sploh po celotni trgu veselo vrvenje. V bližini plesišča sta bila postavljena dva šotora Ciril-Metodovih podružnic, v katerih so prodajale vrle

ajdovske dame različnega peciva, pijač, sadja i. t. d. Tudi med občinstvom so prodajale neutrudljivo razglednice, narodni kolek i. t. d. Omeniti moramo, da so nas iznenadili posebno Črničani in Selci, kateri so prikorakali v trg s gospodičnami v narodnih nošah in Sokoli v kroju na čelu v res impozantnem številu. Nepričakovano so nas počastili tudi Sokoli v kroju 14 po številu iz Bm. Vseh Sokolov v kroju je torej bilo 53 in sicer 14 iz Črnič, 14 iz Bilj in 25 iz Ajdovščine. Krasno je bilo videti, ko so med množico švigale sem ter tja gospice v narodnih nošah, ter Sokoli in naraščaj v kroju. Moralni uspeh te prireditve je krasen in upamo tudi gnotni. Sokol bode imel ta dan zapisan z zlatini črkami v svoji zgodovini. — Ne smemo na tem mestu pozabiti one grde gonje od gotove strani proti Sokolu in posebno proti naraščaju. In ravno ta gonja je menda še največ pomagala k tako krasnemu uspehu. Dragi stariši teh mladih sokolskih junakov! Slišali ste toliko obrekovanja o Sokolu, sedaj ste pa sami videli, koliko lepega se Vaši otroci učijo v Sokolu, kjer se jih tudi vzgaja tako, da bodo postali kdaj krepki narodno-zavedni in neustrašeni boritelji v našem narodnem boju za obstanek. Videli ste, da je bila samo laž in obrekovanje, ko se je govorilo o napadni vzgoji Vaših nežnih otrok v »Sokolu«. Zato vstrajajte in pošiljajte vsi svoje otroke v »Sokola«, kjer edino se bodo pod dobrim vodstvom učili lepega vedenja in si krepili svoje mlade mišice in svoj duh, namesto, da bi se potepali brezposelno po ulicah. — Na zdar!

Važno

le za one, ki nosijo čevlje in klobake!

Cene izdatno znižane do prvega oktobra.

Prepričajte se na cenah razvidnih v izložbah.

Knjigarna A. Gabršček v Gorici sprejme 2 učenca.

Tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je naša nepozabna soproga, oziroma mati gospa

Marija Kerševan r. Vovk

danes ob 5. uri zjutraj, prevredna s svetotajstvi, po dolgi mučni bolezni v gospodu preminula.

Pogreb bode v sredo 22. t. m. predpoldne ob 9. uri od hiše žalosti na pokopališče na Gradišču.

Maša zadušnica brala se bode v cerkvi Matere božje na Gradišču. Pokojnico priporočamo vsem v blag spomin in molitev.

GRADIŠČE, 20. kimovca 1909.

Alojzij Kerševan, soprog
gostilničar in posestnik.

Karol, Adalbert, Stanko
sinovi.

Ernesta
hči.

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglaševalec se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnost inseriranja za trgovce in obrtnike. Koliko je manjši trgovec in obrtnik v Gorici, kateri na deželi (in celo v mestu) niče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Sprejme se 3 dijake na dobro hrano in stanovanje. Več se izve v ulici Drossi 9.

Gospodična z večletno šolsko izobrazbo, zmožna slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, želi vstopiti v kakšno odvetniško pisarno ali v kako večje trgovsko podjetje v Gorici. Ponudbe na upravnistvo »Soče« št. 100.

Več a lepo mebljena soba s popolnoma prostim ulohom, se odda s 1. oktobrom t. l. za jedno ali dve osebi, event. s hrano. — Popraša se v upravnistvu.

Posten mož z odraslo družino,

ki je izurjena v gostilniški obrti, želi prevzeti v najem, ali na račun dobro idočo gostilno ali restavracijo. Ponudbe prosi pod l. K. na upravnistvo našega lista.

Na stanovanje in hrano se sprejme več dijakov v sredini mesta. Natančneje se izve v upravnistvu.

Mati!

Čas pripekanja in čas novarnega obolenje otrok je prispel! Ali si se prepričala, da pravilno preživljaš svojega otroka, in ga torej varuješ pred pokončevalcem otroške dobe: »bljevanjem, driskom, črevesnim katarjem?« Samo hranilo »Kufce« ti daje najzanesljivejše varstvo.

GORIŠKA TOVARNA MILA.

Narodno podjetje, edino te vrste.

Ustanavljajmo domačo obrt in industrijo, ker brez te bomo Slovenci za vselej le hlapčevali tujcem.

Slovenske gospodine! Poskušajte milo iz te domače tovarne! Izdelek je izvrsten. Cene običajne!

Naša specijaliteta je: **Caprasole – Koza s solncem.** Poskusite in sodite! Svoji k svojim!

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

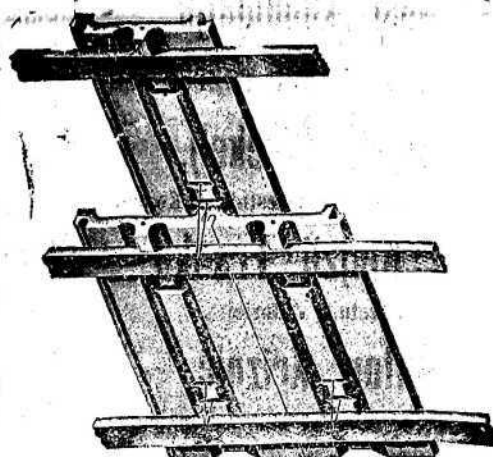
opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino
patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.
Najljichejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike
važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.
Takošnja in najzanesljivejša postrežba.

Sprejmejo se zastopniki

1000 ovinjenih sodov

iz kostanjevega in hrastovega lesa — za prevoz in za zalogo, dalje 5
stiskalnic za grozdje ter več sesalk, vse v najboljšem stanju, je na prodaj po
nizki ceni pri

LATZER & COMP., trg. z vinom
Gradec, Bahnhofgürtel 81.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavraterje

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

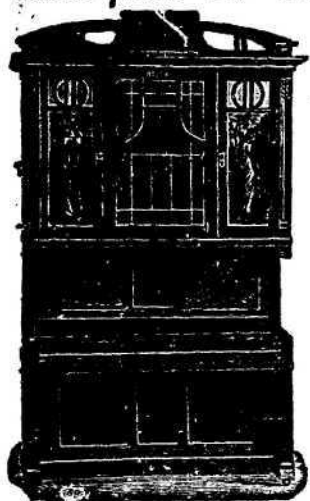
Igra kakoršenkoli komad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren — Gorica

ulica Teatro.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice št. 837.315.

Nz občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4½%. Stalne večje vloge z
enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojil-
nica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5½%, na var-
ščino ali zastave in na menjice po 6%.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6%.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadržnikov 1904 z deleži v znesku
89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304.70. Posojila:
1.693.201.—. — Reservni zaklad: 90.230.05. — Vrednost hiš:
111.755.23.

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo
izbero pohištva vseh slogov za
vsak stan, priprostejšega in naj-
finejšega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica
za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa
podobe na sipe in platno, ogledala
zima in platno.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo plzensko pivo »prazdroj« v Gorici v hoteljskih restavracijah, in sicer:

v hotelu »Pri pošti«
»Union«
»Pri zlatem jellenu«
»Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradiščansko
v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. — Eder pije plzensko pivo pri »Zlatem jellenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica za suknjo

v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene.

Vzorci franko.

Razglas.

C. k. uprava državnih gozdov i domen proda potom pismene ponudbene razprave njej lastno, sredi trg. kraj državne ceste ležečo parcelo šte. 188, I, zemlj. kn. vložek 873 v Boveri površino 709 m².

Izključna cena je 800 K (osem st. kron). — Pismene, kolekovane ponudbe z 80 K varščine, kojih (ponudil) sprejem si pridržuje c. k. ministerstvo za poljedelstvo, doposlali se imajo d. 18. oktobra 1909, 11^h pr. dp. c. k. oskrbništvu gozdov in domen v Gorici.

C. k. gozdno oskrbništvu v Gorici
16. septembra 1909.

Hiša v Grahovem

na lepem prostoru,

dvonadstropna, z 8 sobami, pri-

pravna za vsako obrt

se odda v najem takoj ali pa

preda prav po ceni.

Natančen naslov pov. upravništvo

„Soča“.

Šolske knjige in vse šolske potrebščine
se dobiva v knjigarnah A. Gabršček

GORICA

Gosposka ulica št. 7. in v Trgovskem domu.

Blago I. vrste. Cene konkurenčne.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu št. 22

v Ljubljani.

Srebrna svetinja na svetovni razstavi v Parizu l. 1900. Srebrna svetinja na dunajski razstavi 1902.

Najbolji škrop

GLANCINE

Fritz Schulz ml.

akc. družba v Eger in na Lipskem.

Glanzine daje najlepše perilo.